

ЕНЕРГИЈА

КОСТОЛАЦ

број 48 // март 2022.

ISSN 2560-5135

■ Производња електричне енергије

Више од милион MWh за два месеца

www.eps.rs

СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА ВИРУСА **COVID-19**

У ЕЛЕКТРОПРИВРЕДИ
СРБИЈЕ

МЕРЕ ЗАШТИТЕ:

Често перите руке водом и сапуном (у трајању од најмање **20 секунди**) или користите средство за дезинфекцију на бази **70% алкохола**. После прања, чесму затворите марамицом или папирним убрисом.

Избегавајте **блиски контакт, руковање и љубљење**, а са саговорницима одржавајте раздаљину.

Не дирајте очи, нос и уста неопраним рукама.

Ако кашљете или кијате, **прекријте уста и нос** надлактицом или папирном марамицом.

Често **проветравајте** просторије.

Избегавајте боравак у **затвореном простору** са већим бројем људи.

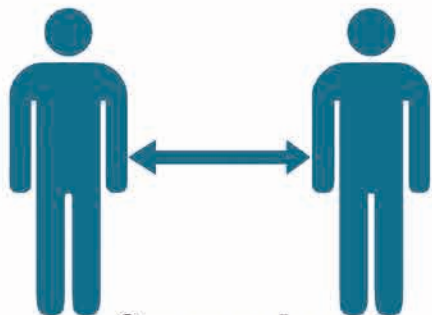
Заједно ПРОТИВ COVID-19!

ПРЕПОРУКЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ:

- обавезно и правилно носите заштитну опрему
- пре уласка у пословни простор дезинфикујте руке и обућу
- држите прописано одстојање од других особа
- брините о хигијени радног простора
- обавезно обавестите непосредног руководиоца уколико посумњате на симптоме COVID-19

ЗАПОСЛЕНИ И СТРАНКЕ ОБАВЕЗНИ СУ ДА НОСЕ **ЗАШТИТНЕ МАСКЕ ПРИЛИКОМ УЛАСКА И ИЗЛАСКА И ЗА СВЕ ВРЕМЕ БОРАВКА У СВИМ ПРОСТОРИЈАМА ЈП ЕПС, без изузетка.**

У наредном периоду биће пооштрене контроле ношења заштитних маски.

**Одржавајте
раздаљину**

**Избегавајте да
додируете лице**

**Перите руке око
20 секунди**

Садржај

05

из ЕПС групе

Одлука Владе Србије
**Мирослав Томашевић именован
за в. д. директора ЈП ЕПС**

10

актуелно

Сектор помоћне механизације
Површинског копа „Дрмно“
Спремни за нове изазове

12

Производња електричне енергије
Више од милион MWh за два месеца

13

Управљање шумама у огранку
„ТЕ-КО Костолац“
**Формира се нови
ветрозащитни појас**

14

Акција добровољног давања крви
на копу „Дрмно“
Прикупљено 48 јединица крви

15

локални мозаик

Инфраструктурно сређивање
У сусрет новој саобраћајници

16

Из Основне школе „Јован Цвијић“
Подстицање читања код деце

17

Завршен Меморијални турнир
„Топлица Илић“
Пехар „Борцу“ из Кленовника

18

временов

Значајне жене рударског град
И оне су градиле Костолац

ЕПС на почетку 2022. године

Запослени су кључна карика

06

Из ТЕ „Костолац Б“

Ремонтима до стабилне производње

08

Из Сектора електро одржавања
Површинског копа „Дрмно“

Нова опрема за ефикаснији рад

импресум

ЕНЕРГИЈА
КОСТОЛАЦ

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ,
ISSN 2560-5135
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО.

В. Д. ДИРЕКТОРА ЕПС: **Мирослав Томашевић**, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: **Звездана Јовановић Поповић**, РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ ОГРАНКА ТЕ – КО КОСТОЛАЦ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: **Новица Антић**, РЕДАКЦИЈА: **Саша Срећковић**, **Предраг Животић**, **Ивана Миловановић** и **Вишња Огњановић**, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: **Николе Тесле 5 - 7, 12208 Костолац** ТЕЛЕФОН: **012/241-904**, e-mail: **redakcija@te-ko.rs**, WEB SITE: **www.eps.rs**, ЛИКОВНА И ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА: „КОМАЗЕЦ“, Инђија, НАСЛОВНА СТРАНА: **Новица Антић**, ЛОГОТИП: **Милош Павловић**, ШТАМПА: „КОМАЗЕЦ“, 22320 Инђија, Краља Петра I 66. ТИРАЖ: 1.500 примерака

Први број, под називом „Новине“, изашао 25. маја 1957. године. Од наредног броја лист је излазио под називом „Глас произвођача“ све до 14. септембра 2010, од када је назив промењен у „ТЕ – КО Костолац“ (до 30. јуна 2015) од 15. 11. 2017. године опет излази под називом „ЕПС енергија Костолац“.

Година рекорда

Хидрологија је само један од услова за добру производњу енергије, али оно што треба истаћи су запослени, који су у ремонтној сезони, у циљу одржавања и очувања погонске спремности, урадили рововски посао

■ ХЕ „Врла 1“ у зимском руху

Четири хидроелектране „Врле“ на падинама Власине прошле године произвеле су 441,172 GWh, што је за 91,81 одсто више од плана, односно друга најбоља производна година у историји „Власинских ХЕ“. Добра производња потпомогнута је ПАП „Лисина“, која је остварила своју другу најбољу производну годину препумпавања воде из акумулације Лисинско језеро у главну акумулацију Власинско језеро. Остварено је препумпавање воде од 99,6 милиона кубних метара. Кад се ова количина воде пропусти кроз све четири електране, добије се 184,272 GWh или процентуално гледано 41,76 одсто од укупне произведене енергије.

За производне резултате у највећој мери су заслужни запослени, јер се радило пуним капацитетом у производњи и одржавању постројења и опреме. Високи стандарди одржавања и професионални приступ техници кључ су успеха.

– Систем „Власинских ХЕ“ остварује високу погонску поузданост и расположивост агрегата и постројења и врло успешно је завршена производна 2021. година. Пред сам крај године, када је сваки киловат-сат био злата вредан, наши запослени су у сталној комуникацији с диспечерским центром ЕПС-а и ЕМС-а благовременим планирањем

покривали вршина оптерећења енергетског система Србије – каже Бобан Петровић, директор „Власинских ХЕ“. – Хидрологија је само један од услова за добру производњу енергије, али оно што треба истаћи су запослени, који су у ремонтној сезони, у циљу одржавања и очувања погонске спремности и расположивости агрегата „Власинских ХЕ“, урадили рововски посао.

Од већих нестандартних послова реализовано је преклињавање

ПАП „Лисина“

Пумпно-акумулационо постројење „Лисина“ налази се на путу Власина–Босилеград. Реке Лисина и Божицка преграђене су земљаном браном и створена је акумулација запремине 9.316.500 кубних метара воде. Две пумпе инсталиране у машинској хали на дубини од 90 метара, снаге по 13,4 MW, са укупним протоком од 7,5 кубика воде у секунди, избацују воду на висину од 335 метара, одакле се цевоводом и отвореним каналом одводи у главну акумулацију Власинско језеро.

статора генератора Г1 на ХЕ „Врла 2“, санација пробоја намотаја статора генератора Г2 на ХЕ „Врла 3“, контролни преглед и санација оштећења од ерозије и кавитације материјала лопатица радних кола Пелтон турбине (4 турбине), замена цевне инсталације за расхладу генератора Г32 и Г4 на ХЕ „Врла 1“, уградња нове чауре заптивача вратила Франсис турбине А на ХЕ „Врла 4“ и остали стандардни послови на агрегатима. Неки послови се једноставно не могу планирати. Тек кад се отвори машина, стручњаци знају шта им је чинити.

– Наши људи су навикли на овакве ситуације, са овим радимо дуги низ година и све послове завршавамо квалитетно и у задатом времену – каже Петровић. – Ова година почела је добро. Власину је почетком фебруара захватила снежна мећава. Ово је одлична вест за нас. Власинско језеро располаже потенцијалом од 46,699 GWh, што нам даје наду да би оваква хидрологија побољшала водни потенцијал и омогућила добре производне резултате у 2022.

Опрема произведена пре скоро седам деценија и даље је

стопостотно спремна да одговори на позив диспечерске службе ЕПС-а.

– Узимајући у обзир колико је систем „Власинске ХЕ“ неопходан енергетском систему Републике Србије, и у сарадњи са стручним службама ЕПС-а и огранка „ХЕ Ђердап“, радили смо на пројектима за ревитализацију система, чиме би се добила додатна снага агрегата, а радни век електрана продужио за наредних пола века и дуже – истиче Петровић.

Систем „Власинске ХЕ“ чине четири електране и ПАП „Лисина“ са инсталисаном снагом 127,7 MW. Електране су грађене у две фазе. У првој фази 1946–1958. године изграђене су четири електране, с тим што је ХЕ „Врла 1“ имала два агрегата, а остале три електране по један. У другој фази изградње пројекта „Власинске ХЕ“ 1975. године ХЕ „Врла 1“ добила је још два агрегата, а остале три електране по један. Од 1978. године систем је ојачан са ПАП „Лисина“ и новим количинама воде, што даје око 40 процената енергије више у односу на период пре изградње пумпног постројења.

М. Дрча

Мирослав Томашевић именован за в. д. директора ЈП ЕПС

Влада Републике Србије именовала је Мирослава Томашевића за вршиоца дужности директора Јавног предузећа „Електропривреда Србије“. Одлука је донета на седници која је одржана 3. марта. Пре именовања за в. д. директора ЈП ЕПС Томашевић је био извршни директор за техничке послове производње енергије у ЕПС-у.

■ ЕПС на почетку 2022. године

Запослени су кључна карика

Стручност и труд запослених ЕПС-а показали су се као кључни за одржање енергетске стабилности током ове зимске сезоне

Упркос глобалној енергетској кризи и потешкоћама у производњи угља и електричне енергије на крају

2021. године, 2022. систем „Електропривреде Србије“ функционише стабилно. Сви производни капацитети раде у складу са оперативним могућностима, а стручност и труд запослених ЕПС-а показали су се као кључни за одржање енергетске стабилности током ове зимске сезоне.

Децембарски проблеми у производњи угља и енергије превазилазе се несебичним залагањем радника на коповима и у термоелектранама, а запослени у хидросектору максимално користе расположиве дотоке Дрине и Дунава како би хидроелектране радиле што боље. На колубарским

и косточачким коповима у веома сложеним временским условима остварују се производни резултати зацртани за почетак ове године. Иако се почетком јануара на најпродуктивнијем копу у „Колубари“ – „Тамнава-Западном пољу“ десио пожар на одлагачу, производња на овом копу није смањена. У зимским условима, током јануара, систем међуслојне јаловине је реконструисан и после 20 дана поново је покренут. Крајем јануара организовано је алтернативно решење за одржавање производног процеса на овом копу, који ће у наредним месецима бити организован паралелно са санацијом одлагача, до његовог повратка у рад.

– Ова зима је тежа него претходне, али уз велики рад и залагање запослених, по чему су рудари познати, показали смо да је могуће да се одржи производни систем и ради на санацији одлагача и његовом повратку у функцију – кажу у „Колубари“.

Косточачки рудари дају свој максимум ове зиме. Производња угља већа је од планиране и, према најавама, овај тренд треба да се настави и у наредном периоду. И њима зимски услови, велике падавине, блато и ветар задају највише мука, али као и деценијама уназад, рудари с копа „Дрмно“ не штеде ни знање ни снагу да испуне план и обезбеде сигурну производњу електричне енергије.

И у термосектору се предано ради и битан је сваки мегават-сат.

Инжењери увелико већ припремају наредне ремонтне послове на блоковима термоелектрана у Костолцу и Обреновцу, јер ти сложени послови захтевају припрему која неретко траје дуже него сами ремонтни радови.

Важно је и што недостајуће количине електричне енергије ЕПС набавља професионално као и ранијих зима, јер је за наш електроенергетски систем уобичајен мањак енергије током зиме, а вишак у другим периодима године. Професионалним радом стручњака ЕПС-а набављају се довољне количине и по најповољнијим могућим ценама у овом периоду. Истовремено, сви купци ЕПС-а, и грађани и привреда, имају сигурно снабдевање електричном енергијом.

А. Б. М.

Спремни за изазове

ЕПС је са својим ресурсима и увозом способан да обезбеди све количине електричне енергије које су потребне потрошачима, рекао је Давор Пуповац, директор Сектора за анализу тржишта и управљање ризицима у ЕПС-у. – Струја је и даље најјефтинији енергент у Србији, јер је има из наших извора. ЕПС прати шта се дешава у енергетици и спреман је за све наредне потезе. Били смо конкурентни у претходном периоду и спремни смо и сада да се суочимо са свим изазовима.

Ремонтима до стабилне производње

Предвиђено је да од 1. маја у ремонт прво уђе блок Б1, а две недеље касније и блок Б2

Најзначајније активности у првом кварталу године односе се на благовремено припремање ремонта и уколико све буде протичало по предвиђеној динамици, почетком маја почеће ремонтна сезона за блокове Б1 и Б2, истакао је Жељко Илић директор ТЕ „Костолац Б“:

– Корасти који претходе самој реализацији ремонтних радова подразумевају припрему, објављивање и уговарање јавних набавки за ремонте блокова – каже Илић.

Када се посматра период почетка ремонтне сезоне у ТЕ „Костолац Б“, уочава се да ремонти постројења у овој години почињу доста рано.

– Предвиђено је да од 1. маја у ремонт прво уђе блок Б1. Две недеље касније, 15. маја, по актуелном плану, у ремонт улази и блок Б2.

■ Жељко Илић

Ремонти блокова у овој години су углавном стандардног карактера, тако да обухватају активности које укључују замену опреме или поправку опреме и делова који су оштећени

током експлоатације између два ремонта или којима је радни век истекао – рекао је Илић.

Он додаје да су у стандардне активности за ремонте оба блока планирани: преглед лежачега турбогенератора и вентилских комора, ремонт пумпи високог притиска, ревизија и замена оштећене арматуре високог, средњег и ниског притиска, ремонт помоћних објеката и постројења за хемијску припрему воде.

– Такође, урадићемо и ремонт млинова, канала аеросмеше, горионика, ротационог загрејача ваздуха, гасовоздушног тракта, вентилатора, одшљакивања, цевног система котла, електрофилтера, система за транспорт пепела и шљаке и постројења за одсумпоровање димних гасова. Треба споменути и ремонт нисконапонског развода, и високонапонских и нисконапонских електромотора и испитивање генератора. Ту је и стандардни ремонт мерно-регулационе опреме и опреме за управљање – рекао је Илић.

Осим стандардних, ове године су планирани и обимнији ремонтни захвати на оба блока ТЕ „Костолац Б“.

– Од већих активности које не можемо сврстати у стандардне послове јесу замена око 3.000 кондензаторских цеви на блоку Б1. Ту је и замена ротора генератора на блоку Б2. Очекујемо испоруку новог ротора генератора до почетка ремонта. Већи ремонтни захват је и санација цеви за мерење притиска у регулационом степену турбине блока Б2, које подразумева отварање спољњег кућишта турбине високог притиска и санацију оштећене опреме. За последње две активности потребан је продужетак планског застоја за ремонт блока Б2 од око две недеље – истакао је Илић.

Када је реч о набавкама, чија динамика припреме и реализације имају кључну важност за добро извршење овогодишњих ремонта, Илић објашњава да је за ваљану припрему и реализацију јавних набавки потребна изузетно добра организација и синхронизација свих запослених из сектора одржавања, комерцијале и финансија.

– Велику подршку имамо и из Управе ЕПС-а која је ту да обезбеди све предуслове да се ове активности заврше у што краћем року и реше сва уска грла. Овом приликом бих хтео да истакнем и недавни избор Мирослава Томашевића за в.д. директора ЕПС-а који ће несумњиво због својих организационих и стручних способности допринети да имамо једну оперативну и стабилну атмосферу у производњи енергије. Ово све наводим и подсећам да је в.д. директор Томашевић своје

Довољно угља

За стабилну производњу важне су и количине угља на депонијима и сада је ситуација значајно боља него пре Нове године. На депонији тренутно има довољно угља – потврђује Илић.

претходно ангажовање имао у нашем Огранку као директор за производњу енергије у огранку, када смо упознали његове способности за добру организацију посла и несебичну и непосредну помоћ у решавању свих проблема. Очекујем да сви ми заједно од првог извршиоца у погону, преко инжењера до највишег руководства чинимо један добар и уигран тим који ће припрему и реализацију текућег и ремонтног одржавања да обави на највишем нивоу са заједничким задатком: стабилна производња електричне енергије – каже Илић

Он додаје да су блокови ушли у период пред ремонте када је поједина опрема због дужег времена у експлоатацији делимично истрошена и сада је важно и пресудно велико искуство у руковању постројења како би остварили стабилност производње.

– Што се тиче радне способности и здравственог стања радника због пандемије вируса, за сада могу да кажем да је ситуација задовољавајућа и да ћемо успешно одговорити на све изазове који нас очекују у наредном периоду у одржавању и ремонтима – рекао је Илић.

И. Миловановић

Нова опрема за ефикаснији рад

Модернизацијом електро опреме на багеру SRs 2000/1 подигнута је технолошка сигурност

Запослени у Сектору електро одржавања Површинског копа „Дрмно“ завршили су модернизацију електро опреме на багеру високог капацитета SRs 2000/1. Руководство Сектора сматрало је да је модернизација неопходна с обзиром на чињеницу да је електро опрема подложна временском и техничком старењу, али и због увођења нових техничких решења. Тиме се директно подижу технолошка сигурност и безбедност машине. О томе шта је све урађено и какви се ефекти очекују разговарали смо са Зораном Миладиновићем, помоћником директора Дирекције за производњу угља за електротехнику.

– Сектор електро одржавања ПК „Дрмно“ је на сталном задатку да одржи задовољавајућу погонску спремност рударске механизације.

■ Зоран Миладиновић

И поред потешкоћа карактеристичних за рад на површинским коповима, Сектор успешно реализује планове, што се потврђује dobrим временским искоришћењем основне рударске

механизације – рекао је Миладиновић. – Праћењем досадашњег рада багера и на основу евиденције проблема у технолошком и техничком смислу, Сектор електро одржавања као прву рударску машину из оквира основне рударске механизације поставио је багер SRs 2000/1 као приоритет и кренуо у израду стратегије његовог модернизовања. SRs 2000/1 је најстарији из групе багера високог капацитета, а био је и први у времену почетка увођења индустријских рачунара као основе управљачких система.

Пред руководиоцима рударског сектора Огранка „ТЕ-КО Костолац“ је и задатак припреме копа за производњу угља од 12 милиона тона на годишњем нивоу, а потребно је обезбедити сигуран и ефикасан рад багера у делу откривке угља. Допринос Сектора електро одржавања огледа се кроз набавку, уградњу и стављање у функцију више елемената електро опреме. Обезбеђени су комплетни средњенапонски развод са 10 хелија високе поузданости и безбедности,

Енергетски ефикасан багер

Технолошка спремност багера и квалитет уграђене опреме су на високом нивоу. У плану су уградња и стављање у функцију компензатора реактивне енергије где ће се директно пратити биланси потрошње електричне енергије, производње и постигнутих циљева на смањењу потрошње електричне енергије. То ће да допринесе енергетској ефикасности рада багера SRs 2000/1.

фреквентни претварачи за напајање два електромотора снаге по 670 kW, као и трансформатор за напајање фреквентних претварача. Такође су набављена по два нова електромотора предвиђена за напајање преко фреквентних претварача, фреквентни претварачи за напајање електромотора дизања или спуштања катарке радног точка, електромотори погона траке 3 са повећаном снагом на 355 kW, роторски покретачи за електромоторе погона траке 3, комплета напајања и управљања погоном дизања/спуштања траке 3 и електромотори са уграђеним енкодерима за погон дизања/спуштања траке 3. Ту су и нове кабине првог и другог руковоаца, затим климатизери за елиминацију топлотне енергије изазване

радом фреквентних претварача, 1.000 метара кабла за напајање електромотора са фреквентних претварача, као и 150 метара кабловских траса.

По оцени Миладиновића, за успешну реализацију пројекта електро модернизације било је неопходно добро планирање, набавка опреме, потребних пројеката, појединих услуга као и организација извршења посла. Подухват је био веома комплексан јер је захтевао организацију више учесника и квалитетан надзор Сектора електро одржавања над радовима. И поред веома лоших временских услова и пратећих потешкоћа, пројекат је успешно имплементиран.

С. Срећковић

■ Продаја угља у „ТЕ-КО Костолац“

Испоручене све количине угља

Огранак „ТЕ-КО Костолац“, који послује у оквиру „Електропривреде Србије“, испоручио је социјалним организацијама и удружењима пензионера све уговорене количине угља за 2021. годину. Начин на који организације распоређују својим члановима уговорене количине угља није у надлежности „ТЕ-КО Костолац“.

Количине комадног угља за широку потрошњу, односно продају организацијама, одређују се према плану производње и пословања за сваку годину. Према том плану, сваке године „ТЕ-КО Костолац“ расписује

оглас за продају комадног угља, на који могу да се пријаве организације социјалне заштите, социјалне установе и друге државне и друштвене установе и организације. Појединачно грађани не могу да се јаве на оглас за куповину угља нити на било који начин појединац може да купи угаљ од „ТЕ-КО Костолац“, јер огранак није регистрован за продају комадног угља.

У сваком јавном позиву јасно су дефинисани услови продаје и уговори се потписују са организацијама. Огранак „ТЕ-КО Костолац“ нема никакве везе са расподелом угља члановима организације. „ТЕ-КО Костолац“ није ни једном пензионеру ускратио угаљ. Спискове чланова,

приоритете и расподелу угља за чланове одређују пензионерске организације. Питања права да се појединци нађу на том списку у искључивој је надлежности социјалних организација и удружења пензионера.

Сама динамика испоруке угља зависи од више фактора – производње угља, потреба енергетских капацитета, али и времена преузимања угља. Највеће требовање угља је у касну јесен и пред зиму, када није могуће у кратком року испоручити све тражених количина, док је током летњих месеци потражња изузетно мала, а могућности за испоруку угља су велике.

Р. Е.

Спремни за нове Изазове

Све је усмерено за припрему
копа за повећање производње
са девет на 12 милиона тона
годишње

Сектор помоћне механизације на Површинском копу „Дрмно“ представља важну карику у организацији и функционисању производног процеса површинске експлоатације угља. Овај сектор са око 300 запослених и 150 јединица лаке и тешке механизације добро је функционисао током зимског периода пружајући логистичку подршку основној рударској механизацији на откопавању јаловине, ископавању угља, али и пратећим службама одржавања. То је постигнуто, оцењују у овом Сектору,

■ **Стеван Поповић**

захваљујући доброј припреми за зимске услове рада и одржавању високог нивоа погонске спремности возила и тешких машина.

– На свим нашим возилима проверени су управљачки и кочиони системи, као и мотори. То је стандардна процедура пред зимски период и данас се то прати и контролише. Потврдило се и овога пута да свака превентивна врста одржавања даје резултате. Кварови се дешавају у условима тешке експлоатације возила и машина какви су на копу, али помоћна механизација има своје мобилне екипе које на терену поправљају – рекао нам је Стеван Поповић, руководилац Сектора помоћне механизације на копу „Дрмно“.

Он додаје да се последњих пет година обнавља возни парк набавком нових машина и возила помоћне механизације.

– Прошле године набављено је више јединица тешке механизације: пет булдожера, један ровокопач, два померача трака, две комбиноване машине и један чистач

■ **Подршка производњи**

Померач трака

транспортних трака. Добили смо и 11 нових камиона за масован превоз радника. Сада практично сваки рударски систем има своје превозно средство за превоз радника. Такође је набављена и дизалица носивости 90 тона која је веома важна у раду рударске механизације, као и нисконосећа приколица за терет до 50 тона – каже Поповић.

Када је реч о новим возилима, и за ову годину планирана је куповина више булдожера, специјализованих машина и теренских возила. Осим тога, у наредном периоду се очекује и набавка две ватрогасне цистерне.

– Све ове планиране активности треба да буду усаглашене и са пријемом нових радника који нам недостају јер је потребно време да се они оспособе за рад. До сада је направљен искорак у том правцу и било би добро наставити са пријемом младих инжењера, техничара, возача, руковалаца тешком механизацијом и одржавалаца како би били спремни за остваривање постављених циљева – сматра он. – Све је усмерено за припрему копа за повећање производње са девет на 12 милиона тона годишње и нашег настојања да помоћна механизација буде спремна да одговори захтевима производног процеса након изградње новог термоенергетског капацитета.

С. Срећковић

Више механизације – мање застоја

Више од милион MWh за два месеца

Двомесечни производни учинак косточаког термосектора износи укупно 1.093.290 MWh електричне енергије, колико је предато електроенергетском систему Србије од почетка године до краја фебруара. План производње за 2022. годину износи 6,3 милиона MWh, тако да је до сада реализовано око 17,3 одсто годишњег плана.

ТЕ „Костолац Б“ је до краја фебруара произвела 777.871 MWh, што представља збирни резултат производње блока Б1 од 395.246 MWh и блока Б2 од 382.625 MWh. Годишњи план производње за ову термоелектрану износи 4,5 милиона MWh и реализација овог плана до почетка марта износи 17,3 одсто.

ТЕ „Костолац А“ је произвела је 315.419 MWh електричне енергије до краја фебруара, по блоковима 104.100 MWh за блок А1 и 211.319 MWh за блок А2. Овом производном резултату треба додати и производњу топлотне енергије, односно 31.449 MWh, колико је произведено током фебруара за даљински систем грејања Пожаревца, Костолца и сеоских насеља. До краја године, план производње предвиђа да ТЕ „Костолац А“ произведе укупно 1,8 милиона MWh, што значи да је до краја фебруара остварено 17,5 одсто годишњег плана.

И. М.

■ Производња на Површинском копу „Дрмно“

Угаљ изнад плана

Рудари Површинског копа „Дрмно“ у фебруару су ископали 874.763 тоне угља, речено нам је у Служби за праћење и анализу производње Огранка „ТЕ-КО Костолац“.

За потребе рада термокапациитета у Свилајнцу и Обреновцу током фебруара превезено је 84.054 тоне угља, а укупно од почетка године 114.801 тона ситног угља. За потребе широке потрошње у фебруару је издвојено 1.208 тона комадног угља, а кумулативно за два месеца 2.981 тона.

Подаци говоре да су рудари за два месеца у овој години укупно ископали 1.789.948 тона угља, што је седам одсто више од плана.

Рударским системима за откривање угља у фебруару је откопано 2.425.095 кубика чврсте масе, а од почетка године 4.499.319 кубика јаловине.

С. Срећковић

Формира се нови ветрозащитни појас

■ Велмир Дамњановић

Тренутно се изводе радови на пошумљавању западне и северозападне косине насипа на некадашњем копу „Ћириковац“

Костолачки огранак ЕПС-а у 2022. години планира биолошку рекултивацију на површини од 55 хектара. Од тога је 50 хектара равних површина предвиђено за сетву луцерке и легиуминозе, док је на пет хектара косина планирана садња багрема.

– Прошле године завршени су послови у оквиру Газдинске јединице „Копови Костолац“ везани за гајење и чување шума на некадашњим коповима „Ћириковац“, „Кленовник“ и „Костолац“. Пошумљена је површина од једног хектара у одељењу 10 у близини депоније пепела и шљаке Средње костолачко острво – рекао је Велмир Дамњановић, самостални инжењер за биолошку рекултивацију у огранку „ТЕ-КО Костолац“. – Формиран је такође и нов еко-појас костолачког насеља Канал, пошумљавањем са 1.015 садница клона тополе М1, уз примену свих прописаних мера при садњи, рачунајући и мере неге садница-заливање и међуредно кошење.

Када је у питању техничка рекултивација, објашњава Дамњановић, у 2021. припремљене

су равне површине вршне етаже унутрашњег одлагалишта активног ПК „Дрмно“, од 50 хектара и косе површине треће етаже од пет хектара.

– Уговор за биолошку рекултивацију за 2022. потписан је у другој половини децембра. Тренутно се изводе радови на пошумљавању западне и северозападне косине насипа на „Ћириковцу“, да би се формирао ветрозащитни појас за што боље заштите села Кленовник. Улога овог појаса је да заштити од евентуалног развејавања песка и евентуално других честица, које би могле да пристигну са нове депоније шљаке и пепела. Према пројекту, овај простор пошумљавамо са 5.830 садница багрема – каже он.

У плану су и радови везани за Основу газдовања шумама ГЈ ПК „Костолац“ и то најпре

попуњавање вештачких подигнутих састојина уз додаток суплемената при садњи површине од пет хектара.

– Планирано је и проређивање шуме сечом стабала са утоваром и одвозом са површине од пет хектара, као и сеча и обнова пожаришта на одељењу 6а ГЈ ПК „Костолац“ површине 0,37 хектара. Изузете су површине са локација спољашњег одлагалишта ПК „Дрмно“, као и унутрашњег одлагалишта-јужног дела, од старог сервисног пута преко одлагалишта и спољашњег одлагалишта Млава-Могила на ПК „Ћириковац“ – навео је Дамњановић и додао да су све поменуте локације резервисане пројектима изградње ветро агрегата и соларних панела.

П. Животић

Прикупљено 48 јединица крви

У акцији добровољног давања крви, коју је почетком фебруара организовао синдикат „Копови Костолац“ на Површинском копу „Дрмно“, у сарадњи са Институтом за трансфузију крви Србије и Црвеним крстом из Пожареваца, прикупљено је 48 јединица драгоцене течности.

Акцији се одазвао 61 радник, од којих њих 13 није могло да учествује у акцији из здравствених разлога. Први пут крв је дало шест радника.

– Ово је прва редовна овогодишња акција добровољног давања крви. Акција је успешно организована, одзив запослених је био добар, посебно ако се има у виду да је спроведена у време пандемије. С обзиром на чињеницу да су потребе за крвљу и њеним производима повећане, акција је од великог значаја за грађане који чекају на операције – рекао је Перица Ђуровић, потпредседник синдиката „Копови Костолац“.

С. Срећковић

■ Са копа „Дрмно“

Машинци обележили славу

Машинска служба Површинског копа „Дрмно“ традиционално је обележила славу Светог Трифуна. Организатори славе су били Синдикат ПК „Дрмно“ и организациони одбор прославе. Резање славског колача у преподневним часовима 14. фебруара обављено је у цркви Светог Максима Исповедника у Костоцу.

Овогодишњи колачар био је Зоран Маринковић, машински инжењер на Шестом БТО систему копа „Дрмно“, који већ 39 година ради у косточлачком огранку ЕПС-а. Улогу домаћина славе за следећу годину преузео је Миодраг Филиповић, још један искусан машински инжењер на ПК „Дрмно“, са радним стажом од 38 година.

П. Ж.

У сусрет новој саобраћајници

Крајем фебруара почело је уклањање надвожњака у Костолац. Након демонтаже, буџет Градске општине Костолац ће приходовати од продаје конструкције, уз умањење за трошкове уклањања. Надвожњак је затворен за саобраћај у мају 2018. године из безбедносних разлога.

– Захваљујући Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Владе Србије, које је препознало овај проблем, креће се у решавање, тако да почиње уклањање моста. Рок за завршетак радова је 30 дана, након чега

ће Град Пожаревац и Градска општина Костолац кренути са изменом плана детаљне регулације ради изградње модерне саобраћајнице, потом, у израду пројекта и његову реализацију – најављује Серџо Крстаноски, председник градске општине Костолац.

Надвожњак у Костолац изграђен је за потреба некадашњег ИЕК „Костолац“ да електрифицира железнички довоз угља са Копа „Ђириковац“ 1979. године за потребе новог блока 210 мегавата чија се градња завршавала те године. Овај индустријски колосек са електричном мрежом која је напајала локомотиве, био је

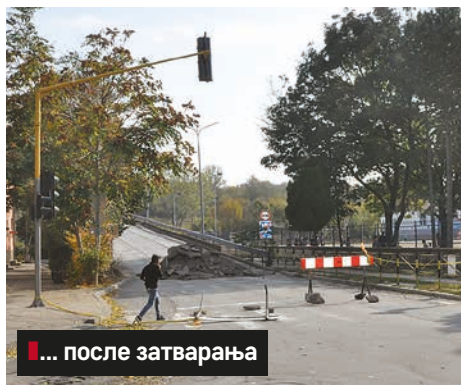
нижи од државне железнице, па камиони и аутобуси нису могли да пролазе испод водова са хоризонталним прелазом. Такође, динамика доласка и одласка возова држала би рампу затворену готово целог дана.

Надвожњак је градила „Гоша“ из Смедеревске Паланке и ГИК „Стиг“. Пуштен је у употребу три месеца пре почетка рада новог блока А2 у Костолац, у присуству Јанка Смоле, савезног секретара за финансије у тадашњој СФРЈ и Душана Чкребића, који се у републичком секретаријату за привреду бавио енергетским развојем Републике Србије.

И. М.

■ Надвожњак некад

■ ... после затварања

■ ... после рушења

■ Капитални инфраструктурни пројекти

Почела изградња топлификационе мреже у Острову

Почетком марта градска општина Костолац започела је прву фазу радова на изградњи топлификационе мреже ка селу Острово, као и костолачком насељу Плажа и Виногради. Дужина мреже је 700 метара а укупна вредност је око 36 милиона динара. Како су нам рекли у градској општини, радови се тренутно изводе у Хајдук Вељковој улици према улици Јована Дучића.

– Мештани села Острова скоро 35 година чекају овај пројекат. У међувремену урадили смо пројекат секундарног и примарног вода, добили дозволе за извођење радова крајем 2021. године чиме смо започели реализацију једне од највећих и најважнијих капиталних инвестиција, а наставили смо прву фазу

радовима на терену почетком марта – истакао је Серџо Крстаноски, председник градске општине Костолац.

Град Пожаревац је у 2021. години издвојио средства у износу од 50 милиона динара из буџетског фонда за заштиту животне средине за прву фазу прикључног топловода села Острово. Реализација овог пројекта започета је крајем прошле године израдом пројекта и добијањем потребних дозвола. У наредном периоду око 300 домаћинстава може да очекује да буде повезано на топлификациону мрежу.

Након реализације овог пројекта, систем даљинског грејања биће доступан у свим насељима која припадају костолачкој општини

В. Огњановић

Подстицање читања код деце

Друштво школских библиотекара Србије организовало је акцију „Читајмо гласно” поводом Националног дана књиге, 28. фебруара у костолачкој основној школи. Циљ акције био је промоција и подстицање читања, указивање на значај и предности читања књига, као и неговање матерњег језика. Школа је реализовала ову активност са ученицима трећег, четвртог, петог, шестог, седмог и осмог разреда, као и са ученицима из подручних одељења. Ученици су читали делове омиљених књига и рецитовали омиљене стихове у школској библиотеци. Активност је организована у сарадњи са Стручним већем српског језика и наставницима разредне наставе.

И. М.

■ Едукативни рад са омладинцима

Дружење уз едукацију

Центар за културу „Костолац” и удружење „Психолошки центар”, организовали су онлајн радионицу за младе, њихове родитеље и наставнике. Тема је била „Мотивација за учење”, о којој је говорила Оливера Хајровић, специјалиста медицинске психологије. – Подстицање мотивације за учење је врло сложен и осетљив задатак. Хтео то или не, наставник значајно утиче на мотивацију ученика за учење, свим оним што чини у учионици. Почевши од емоционалне климе коју ствара у разреду и начина комуницирања са ученицима преко избора дидактичко-методичких приступа – рекла је Хајровић.

„Психолошки центар” у Костоцу је удружење грађана основано 2017. године, које подстиче и промовише таленте младих и подржава едукативне, стваралачке и хуманитарне активности. Удружење је реализовало пројекат „Први кораци у новинарству”, који је резултирао часописом „Глас младих”. Млади „Психолошког центра” активни су и у другим активностима

■ Оливера Хајровић

и манифестацијама, културним догађајима и перформансима, путем којих едукују своје вршњаке о психолошким појавама и процесима, и утичу на превенцију злоупотребе психоактивних супстанци и насилничког понашања.

„Психолошки центар” Костолац наставља са активностима везаним за припрему материјала за трећи број часописа „Глас младих”, а такође и за реализацију пројекта „Најхуманији матуранти Основне школе „Јован Цвијић”, што се по други пут организује. У плану је и реализација пројекта „Моја Србија” у оквиру кога ће за младе из Браничевског округа бити расписан литерарни конкурс на тему родољубља. Уколико буду имали довољно средстава, намеравају да ученике награђене на овом литерарном конкурс угосте у Костоцу и да обиђу историјски важне споменике Браничевског округа. Намеравају и да сниме филм о животу и делу Ћорђа Вајферта.

И. М.

Преокретом до завршнице

У претколу Купа проф. др Бранислав Покрајац рукометаши костолачког клуба направили су велики преокрет и пласирали се међу осам најбољих екипа у најмасовнијем такмичењу.

Играчи „Рудара“ су после 60 минута игре славили против „Киинде Гриндекс“ у Спортском центру „Језеро“. Домаћин је на полувремену имао предност 15:8, али су Костолчани у наставку „истопили“ предност ривала и на крају тријумфовали резултатом 27:25. Најефикаснији у дресу „Рудара“ био је капитен Ненад Недељковић, који се 11 пута уписао у листу стрелаца.

У београдском „Хотелу М“ су затим извучени парови четвртфинала и полуфинала рукометног Купа Србије. „Зелено-црни“ су домаћини у првом дуелу, а за ривала су добили новосадску „Војводину“. Ако прођу ову препреку следећи ривал им је боља екипа из двомеча у коме се састају крагујевачки „Раднички“ и београдски „Партизан“.

П. Ж.

■ Завршен Меморијални турнир „Топлица Илић“

Пехар „Борцу“ из Кленовника

Меморијални турнир у малом фудбалу „Топлица Илић“, на коме су учествовала 33 клуба са територије ГФС Пожаревац, завршен је у Спортској хали финалним и сусретом за треће место.

Утакмицу за треће место играли су „Напредак 1934“ (Набрђе) и „Вихор“ (Маљуревац). Бољим извођењем пенала пехар је освојила екипа из Набрђа.

У финалној утакмици састали су „Борац“ (Кленовник) и „Обилић“ (Живица). Момци из Кленовника су били убедљиво бољи, славили са 3:1 (0:0) и заслужено освојили победнички пехар. Стрелци су били Миленковић у 23. минуту за „Обилић“, а Митровић у 27, Божић у 31. и Андрејић у 34. минуту за „Борац“.

На крају такмичења проглашени су и најбољи појединци. Најбољи голман је Милан Алексић („Борац“), Данијел Вирјевић („Напредак 1934“) је први стрелац, а Иван Недељков („Борац“) је проглашен за најбољег играча турнира.

П. Ж.

„Рудар“ и даље у врху

Екипа „Рудара“ наставила је сезону у плеј-офу Аркус рукометне лиге. Костолчани су у мечу 1. кола поражени у Панчеву од екипе „Динама“ са 26:35 (12:21).

Дуел 2. кола „зелено-црни“ одиграли су на домаћем паркету. После солидне партије ипак су поражени од „Војводине“ из Новог Сада резултатом 25:34 (13:17). Костолчани су у следећем, 3. колу гостовали у Београду, били мало слабији од домаћег „Партизана“ и поред вођства на полувремену поражени су са 26:31 (15:13). Изабраници тренера Драгана Ајдачића у 4. колу плеј-офа забележили су први реми. Они су утакмицу у Аранђеловцу са екипом „Шамот 65“ завршили резултатом 31:31 (14:16).

После четири одиграна кола, у конкуренцији осам екипа плеј-офа Аркус лиге, Костолчани се са једним освојеним бодом налазе на последњој позицији. На нешто слабији старт у доигравању утицао је и тежак распоред јер су „зелено-црни“ гостовали чак три пута против јаких ривала.

Променљива форма куглаша

Куглаши „Рудара“ првенство у централној групи Прве лиге Србије наставили су са променљивим успехом. Утакмица 12. кола, у којој је требало да се састану са екипом „Чачка“ је одложена, а затим су „зелено-црни“ у 13. колу, у Крушевцу поделили бодове са екипом „Цар Лазар“ резултатом 3.134:3.159 (4:4 у партијама).

Следећи ривал Костолчана била је екипа „Чаир“ из Ниша, коју су као домаћини савладали са 3.168:2.993 (7:1).

После 14 одиграних кола и једног меча мање костолачки „Рудар“ се са 12 освојених бодова налази на петој позицији, у конкуренцији 10 екипа.

Солидне куглашице

Солидне игре и резултате у наставку ове сезоне у централној групи Прве лиге Србије бележе и куглашице костолачког „Рудара“. Костолчанке су у 8. колу поражене од лидера на табели, београдског „Победника“ – резултатом 2.387:2.849 (3:5 у партијама), док је дуел 9. кола против екипе „ПАК Промет“ из Крагујевца одложен. Куглашице „Рудара“ у следећем, 10. колу, савладале су „Јагодину“ са 2.903:2.890 (5:3).

После осам одиграних мечева костолачке куглашице се са седам освојених бодова налази на петој позицији, у конкуренцији седам екипа.

Петлићи са Вашаришта освојили пехар

У Костолцу је одржан турнир за петлиће, дечаке рођене 2010. године. Тим пожаревацког „Младог радника 1926“, који води тренер Вукашин Аврамовић, заузео је прво место и освојио победнички пехар. Пожареваљани су најпре савладали екипу „Железничара“ (Пожаревац) са 2:0, а истоветним резултатом у финалу и домаћи „Рудар“.

Припремио: П. Животић

И оне су градиле Костолац

Жене Костолаца, од послератног периода изградње до данашњих дана, биле су стуб породица, извор снаге, оличење љубави, „анђели чувари“ рудара, металаца, машиновођа и свих радника Костолаца. Све су оне на неки свој начин и својом љубављу изграђивале овај велики центар енергетике Србије.

Зорка Макар је са својим супругом Костом дошла у Костолац далеке 1952. године. Била

„Ћириковац“, одакле је отишла у пензију. Била је велики пријатељ са породицом Макар. Увек је била у центру културних дешавања, а многим од њих и домаћин. Као духовита жена решавала је све проблеме успешно, на неки свој начин. Њен супруг, фудбалер, имао је у њу неограничено поверење. Као председница КУД „Костолац“ пуно је путовала са младима и остала вечито млада. Знала је и да оде и на испраћаје будућих војника, али и да буде гост женама других вера када су прослављале

своје празнике. Као председница Удружења жена често је била у разним жиријима. Била је домаћин песницима Југославије, када је постојао књижевни клуб „Лирика жуљевитих руку“. Станка није писала, али је одлично разумела поезију и стих песника. Њеним стопама наставио је њен син, гитариста Мома, који је врсни леворуки гитариста. Станка се још дружи са својим књигама које љубоморно чува, а пожутеле похвалнице и повеље подсећају на жену великог позитивног духа.

Слободанка Дана Говедаровић је била права наследница својих претходница. Радиле је на месту економисте, била је председница Удружења жена, као и председница КУД-а „Костолац“. Учествовала је у многим хуманитарним акцијама. Волела је фолклор и са пуно ентузијазма давала себе, тако да су је људи ценили. Борила се за младе људе и била жена на правом месту. Радиле је у тешким временима, пред самим „трубама рата“ на овим нашим балканским просторима. За свој рад добила је „Златну значку Србије“ за културу. Тамо где је она стала, наставио је њен син Александар-Кема, солиста на хармоници. Он је у браку са Милицом Буторац, играчицом и колегиницом из КУД „Костолац“, тако да Дана сада проводи време у друштву своје мале унуке Јане.

Жене су биле и остале највеће благо овог рударског места.

Војкан Ивковић

■ Зорка Макар

■ Станка Милошевић

је са њим и када су Костолац посетили 30. маја 1959. године Тито и Јованка Броз. Највећи део времена провела је живећи у породичној кући, преко пута Дома здравља, где је и радила као референт, а одатле у пензију. Њена комуникативност у опхођењу са људима довела ју је и до места председнице Удружења жена, као и касније и до председнице КУД „Костолац“. Њена врата су увек била отворена за све добре људе, увек је налазила начин да им помогне. Када су наилазиле финансијске тешкоће успевала је да се избори са њима. Било је тешко, без пара, али је у њено време Дом културе обезбеђивао годишње девет професионалних позоришних представа, четири дечије, две балетске, представе аматера из других градова. Са својим супругом обишла је многе светске дестинације. Била је нежна и крхка, а истовремено и јака жена, која је многим помогла да остваре своје снове.

Станка Милошевић је после завршене гимназије педесетих година радила при руднику Костолац, потом у ПРИМ-у и на копу

■ Слободанка Говедаровић уручује плакету КУД-а „Костолац“ аутору овог фељтона

/// Фото: Новица Антић - Последњи дани зиме на Каналу

CIP - Каталогизација у публикацији
 Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
 [Електропривреда Србије Енергија Костолац] **ЕПС Енергија Костолац** / главни и одговорни уредник
 Новица Антић. - 2017, бр. 1 (15. нов.) - Костолац : Електропривреда Србије, 2017 - (Инђија : Комазец). - 30 cm
 Месечно. - Је наставак: ТЕ-КО Костолац = ISSN 2217-3374
 ISSN 2560-5135 = ЕПС Енергија Костолац
 COBISS.SR-ID 250295820

